

[Vejen.]

saadan Reform, konsekvent gennemført, kunde have ophævet de fleste af Kronestigningens katastrofale Følger.

Jeg skal saa vende mig til en Omtale af den Valutapolitik, der er ført her i Landet de sidste Aar. Jeg maa hævde, at den Valuta, som de eksporterende Erhverv faar hjem fra Udlandet, er de enkelte Eksportørers Ejendom fuldt og helt. Men naar det er Tilfældet, med hvilken Ret gaar Regeringen da til gennem Lovgivningen at fragte dem denne Valuta, og det til en vilkaarlig af Regeringen gennem Nationalbanken fastsat Kurs? I den førnævnte Tale af Statsministeren taler Ministeren om det uheldige i at stikke Hænderne i andres Lommer; men hvad er det, Statsministerens Handelsminister har gjort i dette Tilfælde? Har Handelsministeren ikke gennem Nationalbankens vilkaarlig fastsatte Kurs paa fremmed Valuta — en Kurs, der intet har haft med Tilbud og Efterspørgsel at gøre — til Stadighed haft Haanden i de eksporterende Erhvervs Lommer? Og hvad er det, Statsministeren lader praktisere den Dag i Dag? Er det ikke det, at der, trods Lov og Aftale, klippes en Tiere af hvert Pund Sterling, inden Beløbet i Kroner udleveres til Ejeren? Og saa har Statsministeren endda den Frimodighed at advare imod at stikke Hænderne i andres Lommer.

Jeg tillader mig at resumere: Landbruget har i den for Folkeernæringen vanskelige Tid fra 1914 og fremefter stillet de nødvendige Fødemidler til Raadighed til en efter de daværende Forhold billig Pris. Landbruget har ikke stillet Krav om eller været Skyld i Inflationen i Aarene 1917—20. Landbruget har ikke forlangt Kronens Pariføring i 1924—25, og endelig er Afleveringspligten for den fremmede Valuta blevet det paatvunget.

Jeg ønsker dernæst at gøre nogle Bemærkninger angaaende det i lang Tid saa aktuelle Spørgsmaal om Sanering af Landbrugets økonomiske Forhold.

Et af de mest bemærkelsesværdige Indlæg i denne Sag er vel nok Professor, Dr. jur. Vinding Kruses Betænkning med tilhørende Lovforslag. I Forordet siger Hr. Vinding Kruse, at han i Begyndelsen af dette Aar har modtaget gentagne og indtrængende Opfordringer fra flere og meget betydende Kredse inden for Rigsdagen og uden for denne om at give sig i Kast med Opgaven: Sanering af Landbrugets Gældsforhold. Den juridiske Doktor begynder sin Betænkning med fuldstændigt at bryde Staven over den hidtidige Kriselovgivning,

idet han erklærer, at den Lovgivning, der hidtil har behandlet Landbrugets Gældsforhold, desværre i det store og hele kan karakteriseres som overfladisk og demoraliserende for Befolkningen; dette gælder baade den saakaldte Kriselovgivning og Henstands- og Akkordlovgivning. Efter en saadan Nedsabling maa der vel nok være skabt den rette Baggrund for Doktorens eget Forslag, og man maa indrømme, at det ikke er Beskedenhed, der lyser ud af Betegnelsen for hans Arbejde. Doktoren kalder det nemlig: „Sanering til Bunds af Landbrugets Forhold“.

Denne Sanering tænkes iværksat som en individuel Sigtning af de enkelte Landbrugere, saaledes at de daarligst kvalificerede skydes ud og mere kvalificerede indsættes som Ejere af Ejendommene, medens de bedst kvalificerede faar en midlertidig Ordning af deres Forhold. Alt dette skal ske efter Regelen: de Kreditorer, der staar sidst i Rækken, skal bære Tabet, og dernæst: Samfundet har ingen Forpligtelse. Det vil altsaa sige, at Slægt og Venner, Haandværkere og handlende bærer Tabet, medens første, eventuelt anden Prioritet sikres. Til at foretage denne Sigtning af de nuværende Landbrugere nedsættes der omkring i Landet saakaldte Gældsmyndigheder, der til Opgave, foruden denne Sigtning, faar at fastsætte Ejendomsværdien for de enkelte Ejendomme. Ejendomsværdien skal være lig med den Pris, som en fornuftig Køber kan tænkes at ville give for Ejendommen.

Desuden fastsættes Ejendommens Forrentningsværdi, som tænkes fastsat under Hensyn til Ejendommens nuværende Ydeevne, og efter Forrentningsværdien fastsættes da de aarlige Ydelser af Rente og Afdrag. De Gældsbeløb, der ligger ud over Ejendomsværdien for de enkelte Ejendomme, enten indefryses i en længere Aarrække, eller ogsaa afvikles de med 20 pCt. en Gang for alle. Denne Afvikling sker ved Hjælp af en Fond, der dannes ved Indskud fra Banker, Sparekasser, Mejerier og Slagterier — Samfundet som saadant har ingen Forpligtelse.

For at faa den enkelte Landbrugers Forhold taget op til Undersøgelse fordres, at der enten foreligger en Begæring herom fra Landbrugeren selv, eller ogsaa, at hans Kreditor har fremsat en saadan Anmodning. Disse Undersøgelser med paafølgende eventuelle Ordninger tænkes iværksat, efterhaanden som Armoden breder sig i Landbrugskredse.

Jeg for min Part er lidt i Vilderede med, hvad jeg mest skal beundre hos denne